

1 ספר המלות דברמב"ם מלות ה'

דפ' דברמב"ם מלות עשה דתפלה דמאמר ולעבדו בכל דברבכ

2 רמב"ם פרק א' תפלה דלככה א'

כאן פוסק רמב"ם מלות עשה דתפלה כד יום - אדכא מדאורייתא אין נסח קבוצ. דברמב"ם דכא פראופ
מקור לכך שפחויב פוא דתפלה כד יום -

3 כוסף מנה עס, ודעת רבינו... דדעת'

פתורה דכא פירשה מתי יש חיוב דתפלה אבד מסתבר שפוא חיוב יומי

4 דשעות דברמב"ם דספר המלות מלות ה', וכו' פסכמה... דרבנו'

דברמב"ם דקשה מנח מפורשת שתפלה דרבנו - ולכן כשאסור עזרא בעד קרי בתלמוד תורה דז שיטבול.
פזרו אונתו עס מתפלה

5 עס ברמב"ם, ומה שדרשו ... ובתרוצה'

שיטת רמב"ם שפמלות דתפלה מדאורייתא פוא בעת זרה בלדד

6 ברכות דף כ' עמוד א' מנה, נשים... ורש"י ד"ה וחיובין

שיטת רש"י שתפלה דרבנו וחיובו בך עס נשים

7 נח' עס ע"ב, וחיובין בתפלה... קמ"ד, ורש"י

רש"י דשיטתו דכא ערס פשיטא מפו דתימא וכו' שפ"י משנא שפיתפ' לנן פוי מניכא שניש פארות מתפלה
בדלד שפ"י נח' עס שפזמן ארמא - שפ"י אין תפלה מלות עשה כדלד, ולכא באופ פנח' אדכא דפסביר למפ
חיובו חז"ל את פניש בתפלה.

8 רמב"ם פרק א' תפלה דלככה ב'

רמב"ם ערס פשיטא, ולעשה שניש חייבות בתפלה בדלד שפ"י מלות עשה שלכא פזמן ארמא. אבד - דפ'
דברמב"ם פמנה עוסקת בתפלה דאורייתא וכו' שפ"י מלות עשה דברמב"ם במפורש - שבה, שפ"י דלד זרכים, ופוד"י -
אבד אין שום מקור דפ' דברמב"ם דחיוב נשים בנסח תפלה שתקנו אנשי כנסת דזדלד.
וכ"כ - דפ' דברמב"ם אשפ' חייבת מופ"ת דתפלה פזם כד יום אבד אין פוא חייבת דתפלה בנסח שתקנו
אנשי כנסת פזדלד דפ"י תפלת שמונה עשרה, אדכא יכולה בכל נסח שתר"ב למחר דברי שבה, לבקש ע'ל
זרכים, ולסיים בדברי פוד"י. דפ' רמב"ם נשים חייבות דתפלה שמונה עשרה ברכות כאנשים - וכ"כ מדרבנו.
אבד מופ"ת אין חיוב דתפלה אדכא בעת זרה.

9 ש"ע אורח סי' ק"ו סעיף א', ונשים... דרמב"ם ס"ק ד'

ש"ע כרמב"ם אבד מ"ב פסק כרמב"ם וחיוב נשים בשמו"ע שחרית ומנחה, פסוק מנח' ישראל. וברכת אמת
ויז"ב, לענין תפלת מוסף פביא פמ"ב מחלוקת.

**1 המצוה הה' הוא שצונו לעבדו וכבר נכפל זה הציווי פעמים ואמרו
ועבדתם את ה' אלהיכם ואמ' ואותו תעבדו ואע"פ שזה הציווי הוא
ג"כ מהציוויים הכוללים כמו שביארנו בשורש ד' הנה יש בו יחוד
אחר שהוא צוה לתפלה ולשון ספרי ולעבדו זו תפלה ואמרו גם כן
ולעבדו זו תלמוד ובמשנתו של ר' אליעזר בנו של [רבי] יוסי הגלילי
אמרו מנין לעיקר תפלה מצוה מהכא את ה' אלהיך תירא ואותו
תעבוד ואמרו עבדו בתורתו ועבדו במקדשו ר"ל הכוון אליו
להתפלל שם כמו ש(א)באר שלמה ע"ה.**

4 ואין הסכמה¹⁰ בזה, שככל בארו הזכמים בגמרא תפלה דרבנו, כמו שאמרו בשלישי
של ברכות¹¹ לענין בעל קרי שקורא קריית שמע ומברך על המזון לאחריו ואינו מתפלל,
והעלו הטעם בזה: אלא ק"ש וברכות המזון דאורייתא, תפלה דרבנו.

5 ומה שדרשו בספרי:
ולעבדו², זה התלמוד, ד"א זו תפלה, אסמכתא היא, או לומר שמכלל העבודה שנלמוד
תורתו, שנתפלל אליו בעת הצרות ותהיינה עינינו ולבנו אליו כעיני עבדים אל יד
אדונייהם¹⁶, וכענין שכתוב וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצורך אתכם והרעותם
במצוצרות ונזכרתם לפני ה' אלהיכם¹⁷, והיא מצוה על כל צרה וצרה¹⁸ שתבא על הצבור
לצעוק לפניו בתפלה ובתרועה,

ראינו אף בשיטת הראב"ם שנתות תפלה פ"א מדאורייתא. בכל זאת זמני התפלה הם מדרבנן אבד
פבא דלמוד את הפדכות של זמני התפלה חייב לקחת בחשבון גם את הזמנים של הפדכות הקשורים
בתפלה - קריאת שנה, זיבת, ותפילין.

1' ברכות ד' א' ע"ב שנה... בעל שעות'

זמן קריאת שנה של שחרית פוא משנה שפרקיע מתחיל לפיות מואר ק"ת - ופליגי תנאי במדת פאור
פדרשה כדי דלזכות ידי חובת קריאת שנה של שחרית שגאמר בה, ובקומק'

2' עס בגא', תנאי רבי מאיר... דור דוריק'

זמן תפילין פוא ממתי, יש מספיק אור לפכיר את חבירו ממרחק ד' אמות, אבד איקר זמן קריאת שנה של
שחרית פוא סמוך לז' פחמה כדי לסמוך קריאת שנה לתפלה ולתפלה ד"ש עס פנז'.

3' תוס' עס ד"ה דק"ש כותיקין... און סומכין'

איקר זמן ק"ש פוא סמוך לפנז', אבד מותר לקרוא מצלות פשחר ואם לא קרא אז פנז' אד"ן י"בא אז של
שעות.

4' ברכות ד' כ"ו ע"א שנה, תפלה פשחר... ד' שעות'

איקר זמן תפלה פוא עס פנז' וזמנה נמשך אז חלות או ארבע שעות -

5' ש"ע אור"ח סי' פ"ט סעיף א', וסעיף ח'... זמנה'

הפלכה - זמן תפלה בדיעבד פוא מצלות פשחר - ובשעת פדחק לכתחלה, ונמשך אז ארבע שעות - ואם לא
תתפלל אד"ן יכול לתפלה אז חלות.

ופנה - זמן ק"ש פוא פדדרת, ובקומק' שבפסוק, וזמן תפלה דרבנן - אבד זמן תפילין פוא משיכיר... זמן
ז'?

6' ש"ע אור"ח סי' ד' סעיף ב', ו"ו"ש בפס', ו"ב ס"ק ד', וסעיף א' ו"ב ס"ק א'

מדאורייתא פולכים עס תפילין ביום ובלילה, וחז"ל איסור לפנח תפילין בלילה זכרה ע"ש פ"ש בפס' וז"ל
מזמן רוח כשפוא לבוש תפילין - ואיסור לפנח בתפילין, וחז"ל קבאו סאחרי זמן, משיכיר' אין חש שנה.

7' ש"ע עס סעיף א'

אם כבר יש בלילה ופשים דלזכות דדרך מותר לו לפנח תפילין אפי' אם אד"ן לילה פפרי אין חש שנה -
אבד לא יברך עליהם קודם זמנם.

8' ש"ת אגרות משפ חלק אור"ח א' סי' י'

ר' משפ פתיר אף לברך ל"ח שדא יפ' לו פדזמנות לפנח תפילין ביום ופוא אינן תלמידי חכמ.

9' ש"ע אור"ח סי' י"ח סעיף א' ורמ"א... ע"כ דיוס', וסעיף א' ורמ"א, ו"ב ס"ק י'... פשו"ע'

נחלקו פראשונם אם לילה זמן זיבת גוראיתם אומות, שבפסוק בא לפסוק ב"ד פמוחד דלילה, או שלילה
לא זמן זיבת - ומחמירם כשנפס, ולכן אין לברך על זיבת קודם זמן משיכיר.

ואי"כ - מותר לפנח תפילין בשעה ד' וכבר יש אפי' בלילה, איקר זמן זיבת ותפילין פוא משיכיר - זמן ק"ש
לכתחלה סמוך לפנז' פחמה, בדיעבד מצלות פשחר, ונמשך זמן אז של שעות - זמן בדיעבד מצלות
פשחר ופאיר פנז' פחמה, לכתחלה עס פנז', ואם לא לתפלה עס פנז' אז ד' שעות, ובדיעבד אז חלות.

<p>8' בדבר מי שהולך על כל היום לעבודה וא"א לו שם להניח תפילין בכל היום אם יש להתיר לו להניח תפילין קודם עמוד השחר, הנכון לע"ד שצריך להניח כיון שליכא כבר חשש שינה כמו במשכים לדרך בש"ע סי' ל' סעי' ג' שמנחתם אבל מסתבר שיש לסמוך בכגון זה על ר' פרץ שהביא הטור סי' ל' שיכול גם לברך דלהגירסא במנחות דף ל"ו שהוא גירסת רוב הראשונים וחשך והניח תפילין ליכא כלל גזירה שלא להניח בלילה אלא שאין מורין כן והוריו יכול להניח לכתחילה כדאיתא בניי ולכן יכול לומר וצונג, דאיסור חכמים שמונע מברכה הוא רק כשאסרו לכל כמו בשופר ולולב, אבל הכא אין כאן איסור ממש ולכן בעובדא דידן שליכא חשש שינה שכבר קם משנתו יש להורות לו באונס כזה שא"א לו להניח ביום שגם יברך, ואף שבגמ' איתא שמברך אח"כ כשיגיע זמן ואף הש"ע פסק כן אף שהש"ע סובר דלילה זמן תפילין</p>	<p>מדאורייתא הוא משום דסובר דלהניח לכתחילה בלילה אסרו מדרבנן דגריס חשך ולא סליק תפילי כדאיתא בכ"מ פ"ד מהפילין הי"א להרמב"ם אבל הר' פרץ סובר דליכא כלל איסור אף להניח בתחלה אלא שאין מורין כן, כדבארתי לכן גם מברך, ועיין בהגר"א שם ולכן אף שבמשכים לדרך שיכול לברך אח"כ יש לעשות כהש"ע אבל בעובדא דידן שלא יהיו עליו התפילין אח"כ יש לעשות כהר' פרץ שגם יברך, ואנוס דאי יש להחשיבו דאין לחייבו להפסיד עבודתו שהוא הפסד יותר מחומש בשביל מצות עשה, וכ"ש במדינה זו שא"א להשיג עבודה אחרת כי הכל הוא בידם ולא יתנו לו, ולכן כדי שלא יפסיד מצוה חביבה זו יכול להניח אף בברכה כי להניח בלא ברכה לא יבין איש שאינו ת"ח ויבא להקל ולולול בהנחתם אך ת"ח יותר טוב שיניח בלא ברכה שספק ברכות להקל, וק"ש ותפלה יתכה על היום ויקרא כשיעסוק במלאכתו.</p>
--	---

למדנו איך זמן התפילה בבוקר -
קריאת שמע למנוח מן המובחר למורה עם פני החמה, וזמנה משפאיר המזרח וצד ג' שעות
תפילת שמונה עשרה מן המובחר לכתחילה עם פני, וזמנה מפני וצד ג' שעות, ובדיעבד צד חזות, ובז"א
לדבר מתפלל לכתחילה משפאיר המזרח
אין לברך על פליטת קודם שיאמר משיכיר את חבריו הרגילי אנו ק"ת בריחוק ד' אמות
אין לברך על התפילין צד זמן משיכיר, ואסור לדבשן לפני הפזן אצ"כ כבר ישן ואין חשש שישן -ור"מ פתיר
לבעד פליטת לברך.

וצד"ן יש לברך את דינם של שאר הברכות -

1' שו"ע או"ח סי' נ"ז סעיף י"ג דברי המחבר, ומ"ב ס"ק ע"א

אחרי שיש מותר לברך ברכות פשח כ"ל פוא אחרי חזות פליטה (ולכתחילה לא יברך פנתן לשכ"ו בינה
בליטה אם לא שעה תרגיל)

כל זה לענין תחלת זמנו, לגבי סוף הזמן-

2' שנה ברורה סי' נ"ב ס"ק י'

לכתחילה יברך ברכות פשח קודם סוף זמן תפילה, בדיעבד צד חזות, ומברך אפילו בליטה אין למחות
בידו

לגבי ברכות קריאת שמע מלינו שנה מפורשת-

3' ברכות ד"ג ע"ב שנה, ונ"א ד"ג י' ע"ב, איכא דאמרי אמר רב חסדא...לדאחריה'

מפורש כאן שאפשר להגיד ברכות ק"ש אחרי זמן ק"ש -אבל לא כתוב צד אימתי

4' שו"ע או"ח סי' נ"ח סעיף ו', ובה"ט ד"ה קורא

בדיעבד אם פוא אנוס מותר לברך צד חזות

לגבי סוף זמן קריאת שמע ותפילה -שם ג' וד' שעות (רביע ושליש היום)-פליטי פנע"א ופלבגש איך מחשבים
את הפעות-

5' פנע"א סי' רע"ג ס"ק ג', ...שקיעתה'

פנע"א פביא מחלוקת אם מחלקים ל"ב את היום לפי פאור -דפיין מצלות פשח וצד ז"א פכוכבי, או
לפי פשע -דפיין מפני החמה וצד שקיעה -שם מדובר בחשבון זמני מנה

6' שו"ע או"ח סי' נ"ח סעיף א', ...פיוס', ומנע"א ס"ק א', ...פשח'

לגבי זמן ק"ש פסק פנע"א שפחשבון פוא מצלות וצד ז"א

7' ביאור פג"ר או"ח סי' תנ"ט סעיף ב' ד"ה ושיאור מ"ה, וציקר כדברי... ש"פ'

פג"ר פסק פכ"ו פלבגש שעות זמנות מחשבים מפני צד שקיעת החמה בכל מקום.

למדנו את השיאית השונת הנשגב לשיב שזות זמניות- שלפי פנע"א פיוס נמדד מצלות השחר ודז לזכאת
פכוכבים ולדצת הלבוש מפני החמה ודז שקיצתה. וא"כ עליו לקבוע פדזרות מדויקות לעלות השחר, פני
החמה, שקיצת החמה ולזאת פכוכבים-

1' פירוש הפניות לפרמב"ם ברכות פרק א' משנה א', ואינו השחר... הפניות'

עמוד השחר פוא כשפאיך פני הפזרח (וכמו שראינו בלשון פשו"ע סי' פ"ט לעבי זמן תפלג). ופרמב"ם קבוע
פוא ע"ב דקות זמניות לפני פני.

2' ביאור פלככ סי' פ"ט סעיף א' ד"ה ואם... חשש ברכה לבי"ע'

לפי פנע"א ופרמ"ח עמוד השחר פוא עוד לפני שפאיך פני הפזרח (כשעלג, כוכב השחר), ופסתפק
פמ"ב באם פתפלג לפני שפאיך פנזרח פאם עליו לחזור ולפתפלג או שד"ף לסמוך על פנע"א ופרמ"ח
לזכאת פכוכבים את עזינו לספק ברכות לבי"ע.

3' משנה ברורה סי' נ"ח ס"ק ז', ובה"ט שם סוף ד"ה כחו שיצור, אח"כ מלכות...'

פני החמה פוא תחילת זריחת השמש על ראשי פפריס ולזאת על כדור השמש מצד לאופק -ממילא
סע שקיצת החמה פירוש שכל כדור השמש נצלם מתחת לאופק.

ועדין זכא בררנו מפי זכאת פכוכבים-

4' שבת דף ע"ה ע"ב, א"ר יודף אינר שיעור... בינונים'

זכאת פכוכבים פירוש שפריקע כ"כ חשוק שפופר לראות כבר ז' כוכבים בינונים.

ופנף, בזכא מלניו חשבון פזמן שבין שקיפ"ח לזכ"כ, אבזל פחשבון מובא פזם בזכא שבת ופזם בפסחים וזין
פחשבונות שזים-

5' שבת דף ע"ה ע"ב, שיעור ביה"ש בכמה... ריבאי מילא'

כאן סובר ר' יודף שבי"ש (בין שקיצת לזכאת פכוכבים) פוא כשיצור פילוק ז' רבאי מיל-

6' פסחים דף ז' ע"א רבי יודף אומר... מצטרף ביום (בתראו)'

כאן סובר ר' יודף ששקיצת החמה ודז זכ"כ ד' מילין (ולזכא נזכר כאן שכל אותו פזמן פוא ביה"ש)

7' תוס' שם ד"ה רבי יודף'

שיאת בריון תם ממתי שכדור השמש שוקע מתחת לאופק ודז זכ"כ פוא כשיצור ד' מילין, אבזל שקיצת
פפלככות פזכא ז' רבאי מיל קודם זכ"כ -זכא מתחיל בין פמשות. וא"כ לר"ת שקיצת פזכא סוף שקיצת כל
קרנ' השמש ולזאת רק פכדור, ופוא כשיצור שלש מילין ורביע אחר שקיצת כדור השמש.

8' ביאור פזרח און"ח סי' רס"א סעיף ב' ד"ה שפוא ז', וקושיית תוס' פנ"ד... דפסחים שם'

שיאת פזרח"א שזכאת פכוכבים דפסחים איננז זכאת ז' כוכבים שפזכא תחלת פלידה, אבזל זכאת כל
פכוכבים, וא"כ שקיצת פזכא שקיצת כדור השמש כחו שפזרח לעזי -ופזכא ז' רבאי מיל לפני זכאת ז' כוכבים
בינונים שפזכא תחלת פלידה.

9' שו"ע און"ח סי' רס"א סעיף ב' דברי המחבר, ומ"ב ס"ק כ', כ"ב... בסק"ו'

שיאת פמחבר כר"ת- וזכא, לקולא, אבזל מ"ב פזכא דצת פזרח"א. ופנף, פזכא נתנז לפני סימן לזכ"כ דפיון
ז' כוכבים בינונים-

10' שו"ע און"ח סי' רל"ט סעיף ב', ומ"ב ס"ק ז'

למצע און מחזירים לחכות לעז כוכבים קצנים

ופנף, באותה פזיר "תכן ובמקום אחד שקצת פחמה ובמקום אחר שפוא יותר זכא עדין רזאים את השמש
-איך קובעים את זמן שקיפ"ח?

11' שו"ת אגרות משפ חלק און"ח סי' ז', ולכן פנכון... בכאן מפרר'

לפי ר"מ מודדים את השקיעה כאילו זכא פזי פפריס סיבי פזיר מסתירים את השמש, אבזל זכאת פכוכבים
נמדדת ממלכות -אם נראים שפכוכבים או לזכא.

9' ולכן הנכון לעי"ד דמדינא אינו כלום מה שבשביל
שההר מסתיר השמש להחשיבה כנשקעה למקום הזה
כמפורש ברש"י, אבל זהו רק לענין השקיעה שזה
תלוי במה שנכנסת בעובי הרקיע עיין בפסחים דף
צ"ד ובתוס' שבת דף ל"ה חבחים דף ג"ז ולא

לענין צאת הכוכבים דזה תלוי בראיית כוכבים וכיון
דנראין באותו המקום ג' כוכבים בינונים הוי לילה
אף שהוא מצד החשכה שבא בכאן מההר.

דמדין את זמני ק"ש ותפדכע של שחרית ואת פשיטת פשוטת בחישוב שעות זמניות, בפינף ושקיעה, ובזדלות פשחר וזכות פכוכביס, דענין זמני מנחה ומצריב נחלקו פתנאים במשנה -

1' משנה ברכות כ"ו ע"א ... פדכע פמנחה, ול' כ"ז ע"א, תפדכע פמנחה... עביד' (תניבא)

דפי ר' יפודע אחר' פדכע פמנחה דינ כלידע דענין תפדכע ולכן אין דפתפדכע איז מנחה אבד מותר דפתפדכע מצריב-ופסק פמ', דעביד כמר עביד' מותר דסמוך על רבנן ולפתפדכע מנחה עז פשקיעה או דסמוך על ר"י ולפתפדכע מצריב אחר' פדכע פמנחה (אפי' בצריב שבת אחר' פדכע מותר דפתפדכע מצריב של שבת, ובשבת אחר' ז' מותר דפתפדכע מצריב של חול).

ומתי פוא פדכע פמנחה-

2' ברכות דף כ"ו ע"ב, ואיזופי מנחה עזדלע... חסר רביע', ורש"י

זמן מנחה תלוי בזמן פקרבת תמיד של בין פצריב- ומותר דפקריב תמיד של בין פצריב מ' שעות ומחזיב אבד ל'א פיו מקריבין אותו עז ד' ומחזיב (חז"ל מצריב פסח שחל דפיות בצריב שבת ש'אז פיו ממפריס ומקריבין אותו בו' ומחזיב כדי דאפשר שחיסת הפסח ולתייתו דפני כניסת פשבת) - זמן פמותר דפקרבתו נקרא מנחה עזדלע, וזמן פקרבתו למשע נקרא מנחה קטנה. פדכע פמנחה פוא באומזע זמן מנחה קטנה - דפיין בין תשע ומחזיב דשקפ"ח שפיא בסוף שע' ו"ב - ופוא שע' ו"א רבצ - שע' ו"א רביע, דפני פשקיעה.

וכ"ז דענין זמני תפדכע מנחה ומצריב, אבד עדיין יש דחקור איך פדין דבי קריאות ש'אז של צריב- פוא יתיר ר' יפודע דקרות ש'אז מפדכע, פרי בפסוק כתוב, ובשבי' - וכי מפדכע פמנחה כבר פולכים לישן?

3' ברכות דף ב' ע"א משנה ... בתרומתו, ורש"י ד"ה משעה, וד"ה עז, ומקמ"ל...

רש"י פקשה איך נפגים דפקדים ולפתפדכע מצריב מבצוד יום (ומומכים על שיטת ר' יפודע), פוא עדיין דכ פגיא זמן שכיבה ובי אפשר לזכות ידי חובת ק"ש? ותי' רש"י שיוזכרים ע"י ק"ש על פמטת בקריאת פרשה ראשונה (דכאורה פפסע שדפי רש"י רק פרשה ראשונה דאורייתא ושאר פפרשיות דרבנן, וק"ש דרבנן יש דל את פזמנים של תפדכע ויזכרים אחר' פדכע).

4' רא"ש ברכות פרק א' סימן א', ופירש ר"ת... דענין ק"ש (תניבא)

שיטת ר"ת שלפי ר' יפודע זמן קריאות ש'אז של צריב פוא מפדכע פמנחה ויזכרים בתפדכע וק"ש אחר' פדכע.

5' שם ברא"ש, ומיהו קזית קשה... פקדו

דפי ר"ת אפשר דסמוך על רבנן דענין מנחה (דפתפדכע אחר' פדכע) ור' יפודע אחר' דענין מצריב (ולפתפדכע דפני ז'כ).

6' ש"ע או"ח סי' רע"ג סעיף א' ורמ"א

פשו"ע פסק שאין דסמוך פצם על ר' יפודע ופצם על פכוכים ופי' אם יום א' יתנעב כר"י בין דענין מנחה ובין דענין מצריב ויום אחר יצשה כרבנן - אדכא דעזום או כר"י או כרבנן, ולמשע מנעב ספרד דפי פשו"ע כרבנן ואשכנז כר"י, ובשעת פדחק מותר דשנות.

7' מ"ב שם ס"ק י"א

אפי' בשעת פדחק אי אפשר דפתפדכע מנחה ככוכים (אחר' פדכע) ומצריב כר"י (קודם זכות) - אדכא בתיבור, שאם יפי' אורח דקב"ל את פתיבור אחר' ז'כ מותר אפי' דפתנעב בתרתי דסתרי דפיין מנחה אחר' פדכע ומצריב קודם זכות.

מדינת את זמני התפלה וק"ש, גמי מניין כמו פדכות בגעז לכיילה, עשיית מלכאה, ופילי עיילת שלום
לפני התפלה-

1 'ברכות דלי' ע"ב, וא"ר יוסי בר' חנינא משום ראוב"י נאו דכתיב, 'שמי'

אסור לאכול לפני התפלה משני עמים: לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם, ודאחר שנתגאו כל קבל
על מלכות שמי:

בראשונים מניין עוד אסור אכילה קודם שיקראו ק"ש, ופאו מוטיא בברכות שולל זמן ק"ש על ערבית לפי
החכמים פאו חלות וא"פ שפ"ת קורא על עילת השחר-

2 'ברכות דלי' ד' ע"ב, ופאו דקא אמרי... חייב מיתפ', ותוס' ד"ה וקורא

אסור לאכול סעודה משפיע זמן ק"ש כדי שלא יתעב ויאר זמן ק"ש

3 תלמידי רבינו יונה ברכות פ"א (בר"י א' ע"א) ד"ה וחכמים, ומיהו... ואח"כ 'אכל'

מפורש ברבינו יונה ע"פ קודם זמנה אסור לאכול, אבל לא נתן שיצור בדבר

4 'ש"ע או"ח סי' רע"ה סעיף ב' דברי המחבר

דעת רבי שח"י שצ"ה לפני זמן אסור לתתחיל ולאכול

וא"כ יש לנו שלש פדכות בגעז לאיסור אכילה - לא תאכלו, דאחר שנתגאו, ואיסור אכילה לפני ק"ש
משום שכחה, בפוסקים מניין נק"מ בין הפעמים-

הש"ע אסק בדברים פאסורים לפני תפלת שונו עשרה על שחרית-

5 'ש"ע או"ח סי' פ"ט סעיף ג', ולאו לאכול... ומ"ב ס"ק כ"א, כ"ב... דרפואה'

מיס או דבר ששותה דרפואה אין בהם משום אחר שנתגאו, וע"כ ז"ל שמיס אינו בכלל, לא תאכלו על
דדגס - דא"כ פ"ה אסור אצ"פ שאינו דבר של גאוה, ובחולה פתירו אצ"פ שפי" ז"ר"ק לפיות אסור משום
לא תאכלו:

6 'בה"ט שם ד"ה ולאו לאכול

ב.לא תאכלו פאסור פאו לפני תפלת שו"ע, פאסור ב.אוותי השלכת' פאו לפני קבלת על מלכות שמי
מ-פה שפחמיר פמ"ב לחולה שיקרא ק"ש מקודם קשה לפי שפרי אמרנו שאין באכילה דרפואה משום
אוותי השלכת'!

7 מ"ב סי' רע"ה ס"ק ט"ז

פאסור לאכול שפאו אחר זמן ק"ש פאו בפת יתר מכבי"ה דוקא - נמלא ש.אוותי השלכת' שייך דוקא
בדבר של גאוה, לא תאכלו בכלל מאכל, ופאסור שפאו משקל פאו דוקא בפת כבי"ה

לפי זמנים - ראינו שפאו אסור משום שפאו פאו מח"י שצ"ה לפני זמן ק"ש אבל לא מניין את
הזמנים של, לא תאכלו...-

8 'ש"ע או"ח סי' פ"ט סעיף ה', ומ"ב ס"ק כ"ז, כ"ח

מח"י שצ"ה לפני עילת אסור לאכול פת כבי"ה, מצלות מותר רק בשתיית מיס, וע"פ קבלה אין לאכול כלל
מששכים על שיתפלל

ופנה לציט ראינו בש"ע שמתר לשתות מיס לפני התפלה אפי' בשבת -

9 מ"ב שם ס"ק כ"ט

משפיע זמן קידוש אסור לשתות אפי' מיס, אבל קודם התפלה אסור לאכול סעודה עדיין לא פיע זמן
קידוש

10 'ביאור העכה סי' רפ"ט ד"ה חובת קידוש

מי שפותר לו לאכול לפני התפלה אסור לו לאכול על שיקדש - וא"כ פ"ה לאשה שסומכת על פרחב"ר
ואיננה מתפללת שו"ע אסור לה לאכול על שתקדש

11 'ש"ע או"ח סי' פ"ט סעיף ב', ... פדלת י"ח

מצלות ועד שיתפלל אסור עלכת לביתו של חבירו כדי לפיע בוקר אב, ואם במקרה פגע אותו מותר
לפיע, בוקר אב' אבל לא, שלום: אם אסור לפתעסך בחפ"י ע"מ קודם שיתפלל

למנון שפּאַן תּפֿעלע שחרי'ת צד' ד' שעות וּבד'יעבד צד' חל'ות. זמן מנחה צד' שקיעת החמה, ומעריב צד' עלות
פּעסער אַלע אַ שפּירק' דקרות ק"ע קודם חל'ות -אום לַא קרא קודם חל'ות קורא צד' אפ"ש. פּעס' דנפּ במ'י
אחור סוף זמן תּפֿעלע -

1' ברכות ד'ל כ"ו א"א, ופאמאר רב מר'... במנחה שתיס'

ניתן לַעשלים תּפֿעלע בתּפֿעלע עלאַחריה -שכּופעל תּפֿעלע פּבאד

2' עס, אויבעיא דפּו... בעל קרבנ (תנינא')

אפּער לַעשלים תּפֿעלע מנחה בתּפֿעלע ארבי'ת למרות שפּוּבא כּבר יום אחר

3' עס א"ב, תנן רבנן... ואינן מדידי בשנייה, ורש"י

פּעלמא תּפֿעלע באד' דוקא אחרי פּתּפֿעלע עלאַחריה

4' ש"ע א"ח סי' ק"ח סעיף א', ב', ומ"ב ס"ק י"ג ו"ד

בין תּפֿעלע לַתּפֿעלע יפּסיק כּדי פּילוק ד' אמות -ולכּתחילה יקדים דבר תּורה לַתּפֿעלע פּשני' כּאן אשרי (אבד'
לַא יאמר אשרי בתּורת חובה)

5' עס סעיף ג', ומ"ב ס"ק ט"ו, תפלת רחמי, אומנן לכתחלה... וסעיף ד'

לכּתחלה לַא יפּסיק בין פּתּפֿעלע לַתּפֿעלע תּשלוּמין שלאַחריה, אבד' בדיעבד אפּער לַתּפֿעלע תּפֿעלע תּשלוּמין
צד' סוף זמן תּפֿעלע פּבאד -אום נעשלים תּפֿעלע ארבי'ת אין לו אלא צד' ד' שעות ולא חל'ות פּיוס.

6' ברכות ד'ל כ"ו א"א, מיתבי מצות... ש"ע

אין זכות פּעלמא תּפֿעלע אום ביטל את פּתּפֿעלע במצי'

7' ש"ע א"ח סי' ק"ח סעיף ח', ובה"ט ד"ה מיהו

מצי'. פּירוש שר"פ לַעלע את פּתּפֿעלע (ופפ"ט פּסתפק באום מותר לכּתחלה לַאחר זמן תּפֿעלע כּדי
לַעלע לַעפּסי' חוּמ מנכּסין)

8' ש"ע י"ד סי' נ"א סעיף ב'

פּאון פּאר מכל מל'ות אשד ובכּלל זע' עס תּפֿעלע, ואחרי פּקבורה כּשנתחייב במל'ות אין לו לַעשלימא שאין
לַארכ' בהשלמא תּפֿעלע שפּי' פּאר מלַתּפֿעלע.

9' ט"ז עס ס"ק ה'

פּדרישה פּסק עס מ' שפּי' אסוק בלרכי לַאבור צד' אחרי זמן תּפֿעלע פּאר מתשלוּמין, אבד' פּע"ז אצן
שבצ"ס פּי' חייב בתּפֿעלע אלא שנסבת אונס לַא פּי' ביכולתו לַתּפֿעלע ומחילא חייב לַעשלים תּפֿעלע

10' נקודות הכסף ד"ה תמה

פּעק חולק על פּע"ז וּמבד' שפּעוסק בלרכי לַאבור פּאר מתפּעלע ומחילא פּאר מתשלוּמין וכ"ע פּדרישה

11' מ"ב סי' ל"ג ס"ק ח'

מ"ב כּדרישה, אול' לו לַעלע תּפֿעלע אום מישוּ אחר יכּול לַעחליפו בזמן שפּוּבא מתפּעלע

12' ד"א מרבה י"ד סי' נ"א ס"ב ד"ה כ"ו

אין זע' שפּעס בלרכי לַאבור פּאר מתשלוּמין אום לַא פּתחיל' במל'ו צד' אחרי פּתחלת זמן פּתּפֿעלע.

למדנן את הפנימס של שלשת הפדלות. ללבי זמנל של תפלת מוסל - שפ"א במקום קרבן מוסל - מלינ מחלוקת במשנל

1 'ברכות דל כ"ו ע"א במשנל, ולל מוספ"ס...

שיטת ר' יהודל משנן מוסל וואו בזמן פקרבת קרבן מוסל שפ" בבוקר ולל פיו מאחרים לפקריבו אחרי מל שאל שביצית של פיוס, אבל לל פחכמים זמנל כל פיוס של קרבן מוסל כל פיוס.

2 'ברכות דל כ"ח ע"א, ולל מוספ"ס... פושע'

לל פל פחכמים איסור לכתחלל לפתעכב אל מל שאל שביצית - אללל יתפלל מוסל קודם ז' שעות.

3 'סל בלל, ת"ר פיו לפני... פלככל מתפלל של מנחל ואל"כ של מוסל'

לל לל פתפלל מוסל אל שפ"ע זמן מנחל חייב לפקדים מנחל מוסל מדין תדיר וללל תדיר תדיר קודם

4 'ש"ע אל"ל סי' רפ"ו סע"ל ד' ורמ"א ... מנחל תחלל'

י' כאל שתי שיטת - לפי שיטל ראשונל ככל משל שעות ומחלל חייבים בכל אופן לפקדים תפלת מנחל - לפי שיטל שניל דוקא מל"ק זמן מנחל שפ"א מנחל קלנל י' חויב לפקדימל מוסל אבל בזמן מנחל גדולל מתפלל מוסל תחלל - אל"כ עומד לפתח"ל בסעודל גדולל שאל חייב לפתפלל לל מנחל ולל מוסל לפני פוסעודל - ואל חייב לפקדים את תפלת מנחל. לפי כללי פשו"ע ע"ק פדין כשיטל ראשונל.

5 'ביאור פלככל סי' רפ"ו סע"ל ד' ד"ל אל שעות ומחלל'

לל ע"ל פקדמת תפלת מנחל יאחר את ע"ק זמן מוסל מסתפק פמ"ע לל אל אפשר לדחות את דין תדיר וללל תדיר

6 'סל בש"ע, ו"ל מ' שפורה...'

שיטת פמ"ס סלן לפקדים תפלת פמנחל מוסל בליבור

7 'ש"ע אל"ל סי' תר"כ, ומ"ל ס"ק אל, ול' ... מנחל קלנל'

לכאורה פסק פמ"ל כאל כשיטל שני"ל בסי' רפ"ו סלן לפקדים מנחל מוסל אללל כשפ"ע זמן מנחל קלנל (אל לל עומד ללכולל סעודל גדולל - אבל כאל מדובר ביום כ"פור) - ול"ל פכונל לפיבור דוקא, ומסק אל שיטת רמב"ם בלי"ל שיטל שני"ל ש.

8 'ש"ע אל"ל סי' רפ"ו סע"ל אל, ולל שכל... תשלומין, ומ"ל ס"ק ל'

לן תשלומין מוסל

9 'מ"ל סי' רפ"ו ס"ק י"ל'

לל לל פתפלל מוסל ולל מנחל וואו סמוך לפקידל לפי דלל אל ע"ל לפתפלל מוסל קודם שקיצל ולללל מנחל אחרי מל"ל, אבל לפי גדולל מרבלל יתפלל מנחל ופסיד תפלת מוסל לללל

10 'פלות רע"ק אל"ל ש"ע אל"ל סי' ק"ו אל דברי פמ"ל בס"ק ב'

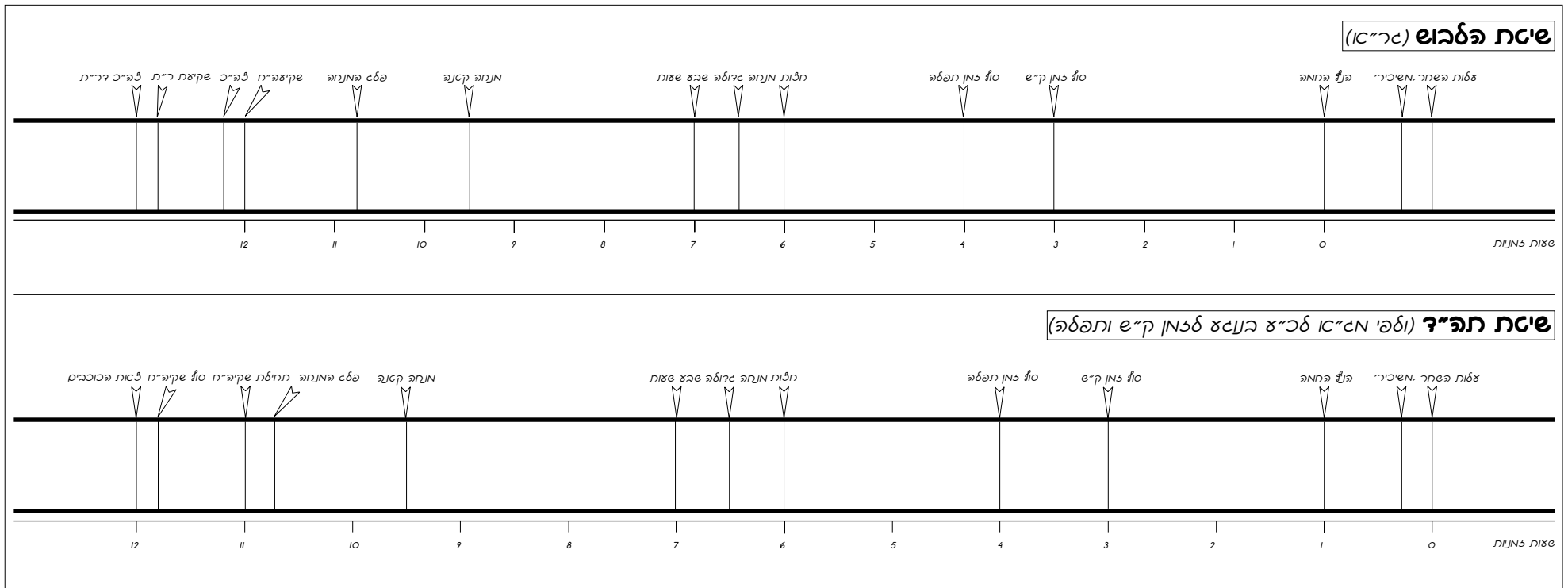
לפי רע"א נליס בתפלת פמוספ"ס רשות

תפלה

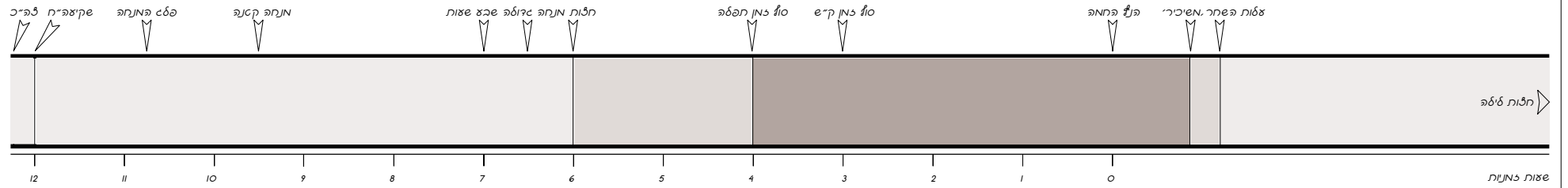
(רמב"ם: עבודת שבת - מניין דאורייתא לתפלה כל יום לפי סדר שבת בקשה ופז"ה, ואנשי כנסת
 פגזוה תקנו תפילות שחרית ומנחה ותפלת ערבית רשות אלא שקבלוה עליהם ישראל לחובה /
 רמב"ן: תפלה בעת זריחה דאורייתא, ומניין לתפלה כל יום תקנה אנשי כנף"ט)

חוב נשים בתפלה: רמב"ם - חייבות בדאורייתא (שבת, בקשה ופז"ה) בלבד
 רמב"ן - חייבות לבקש את זריחה בעת זריחה ולתפלה שחרית ומנחה כתקנת אנשי כנף"ט
 נשים בתפלה מוסף: ז"ח-פאוחת/אן גבורים-חייבות

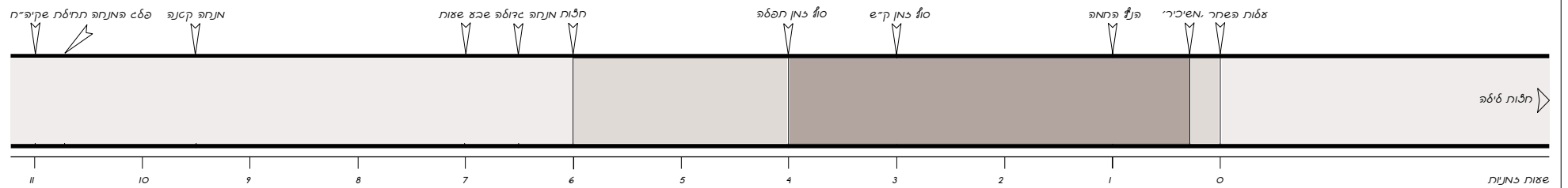
פשיטת בחישוב שעות מנינות לענין זמני התפלה:

שיאת פֿעלבוש (ג"ר"א)

שיאת תפ"ד (ולפי מ"א"א לכ"ע בנוגע לזמן ק"ש ותפילה)

ברכות פֿשחר, ע"פית אלית ופנחת תפילין

פמשכים אחרי חלות פֿעלעפּ יכול עברק ברכות פֿשחר (פנחתן עשכ"ב בינע ע"א יברק קודם ע"פ"ש א"א"א אס שמע קוד תרנ"א) ויותר עברק ברכות פֿשחר עז סוף זמן תפילה, וברע"ב עז חלות, ואין עמחות בא' שמברק עס אחרי חלות נחלקו פראשונס אס עילעפּ זמן ז'י"ת ולכן ע"א יברק עז זמן משיכיר את חבירו פרגיע עמו ק"ת בריחוק ד' אמות, ויותר ע"א עברק עז עסקיפ"ח עילעפּ זמן תפילין אבע אסרו חז"ע עפניח תפילין בעילעפּ שמע י"ן פסם ולכן ע"א יברק עז זמן משיכיר ועז עסקיפ"ח, ופמשכים קודם אור פיום מותר ע"א עפניח תפילין אבע ע"א יברק עילעפּ (ובא"א"א פתיר ע"א עס פאר"י עס עברק)

קריאת שמע של שחרית

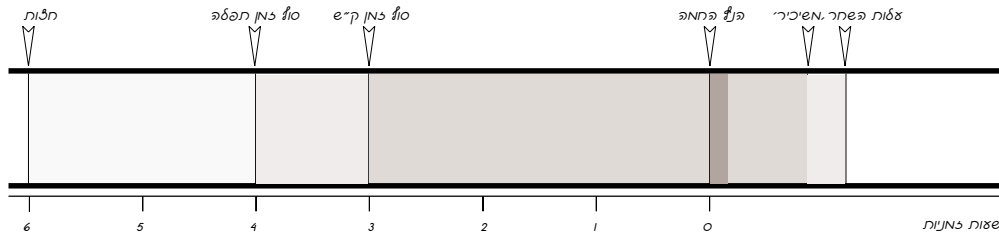
מלפניו מן המובחר לקרותה סמוך לפגישת החמה

זמנה לכתחלה משיכיר ועד ג' שעות

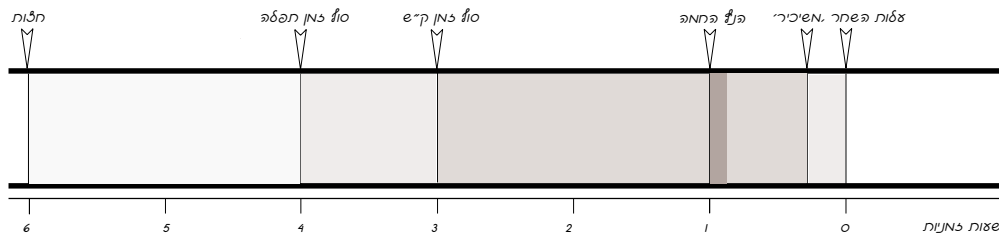
בדיעבד אם קראו אחרי אפ"ש י"א

את ברכות"ה אפשר לומר עד ד' שעות ואולי אפי" עד חלות (בפ"ט)

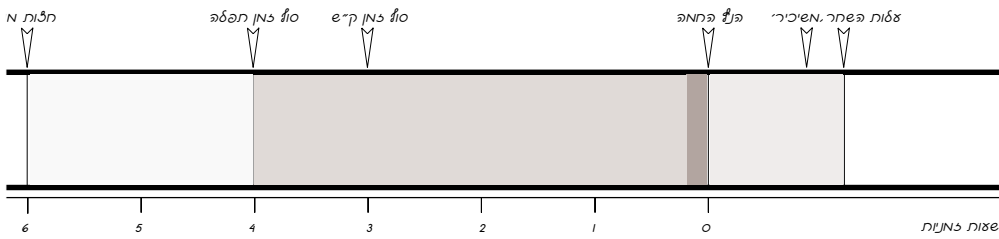
שיטת פלגוש (גר"א)

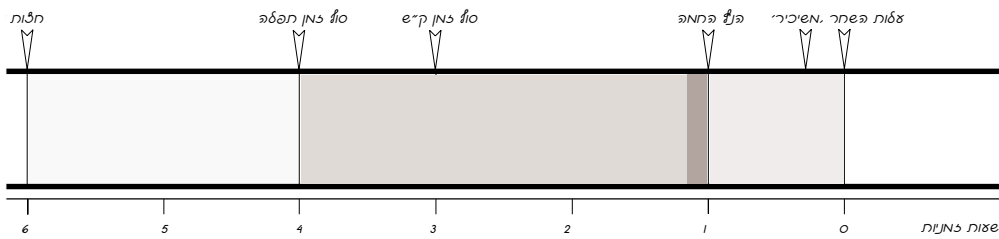
שיטת תפ"ד (ולפי מ"א"א עכ"צ בנצח עזמון ק"ש ותפלה)

שיטת פלגוש (גר"א)

שיטת תפ"ד (ולפי מ"א"א עכ"צ בנצח עזמון ק"ש ותפלה)

תפלת שחרית

זמן תפלה המובחר הוא עם פגישת החמה

זמן תפלה לכתחלה הוא מפגישת החמה ועד ארבע שעות

המתפלל משעבד השחר י"א בדיעבד ואם הוא י"א דרך מותר לכתחלה

עברו שעה רביעית ולאו התפלל מתפלל ופולק עד חלות

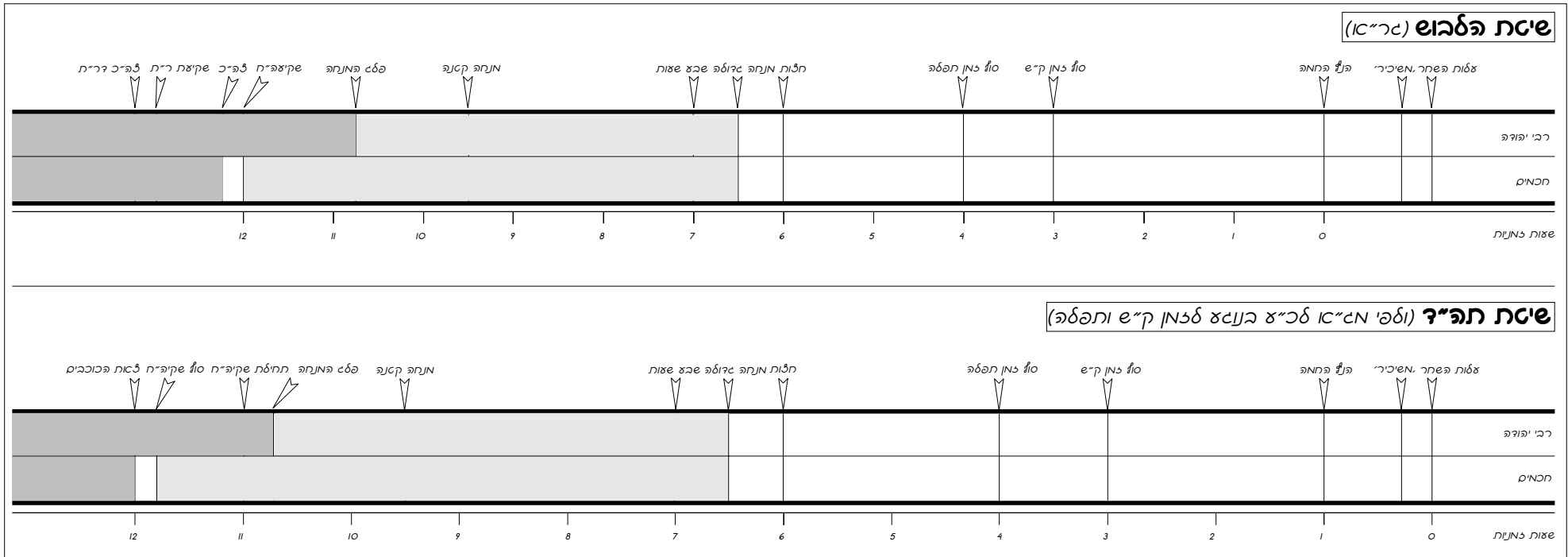
ללא התפלל עד חלות: אם פ"ה שוגג או אנוס ימתין עד אחרי תפלת מנחה ויתפלל תפלת תשלומין

לכתחלה יתפלל תפלת תשלומין מיד אחרי תפלת מנחה (ובלבד שימתין כדי פולק ד"א)

אם פגע אין לו תקנה

אם פ"ה פאור במשק כל זמן שחרית פאור גם מתשלומין

אם פ"ה עסוק ברכי' זיבור במשק כל זמן שחרית: א"ז - חייב בתשלומין, ש"ק (מ"ג) - פאור

תפלות מוסף, מנחה ומעריב וק"ש של ערבית

זמן מוסף אחרי שחרית ועד שקיעה אובד מ' שלכו התפלל עד שבע שעות נקרא פושע ואם פגש זמן מנחה: שיטה ראשונה בשי"ע - מנחה קודמת/ שיטה ב' - אין לפקדים מנחה אלא אם פגש זמן מנחה גדולה או שמוציא דפתחם סודיף גדולה/ פ"ע - ואפשר שמקיימים מוסף כדי שלכו לאחר ז' שעות (ולפי פרמב"ם אין לפקדים מנחה למוסף ב"ב"ב)

זמן מנחה מחז"י שאחרי חזרות ועד שקיעה וולפי רבי יודף עד פלג המנחה פצומי דפני פשקיצה ופין שפות דפתפלל עס מנחה ובס מוסף: דצפ א' במ"ב - יתפלל מוסף וישלים מנחה אחרי ערבית/ דמ"ר - יתפלל מנחה ויפסיק מוסף

זמן תפלת מעריב מ"את פכוכבים ועד אלות פשח וולפי רבי יודף מפלג המנחה ועד ע"ש דעביד כחר אביד ודעביד כחר עביד: ר"ת - אפי' תרתי דסתרי (מ"ב ב"ב"ב בשע"ד) / שו"ע - או כר"י בקביעות או כחכמים בקביעות (ומנהג ספרד כחכמים) / רמ"א - מותר לשנות בשעת פדח

זמן ק"ש של ערבית מ"את פכוכבים ועד חזרות ובדיעבד עד ע"ש ואם קרא עד הנ"ל החמה י"א תחלת זמן ק"ש לפי רבי יודף: רש"י - מ"ב"כ/ ר"ת - מפלג המנחה

